

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

عنوان:

اثربخشی برنامه‌های آموزش مبتنی بر سلامت همراه و منابع تحت وب در ارتقای سواد
سلامت، کیفیت زندگی و رضایت بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس کرمان

توسط:

نرگس کریمی

استاد راهنما:

دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور:

دکتر رستم سیف‌الدینی

سال تحصیلی: پاییز ۱۳۹۸

چکیده

مقدمه و اهداف: در سال‌های اخیر تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی (ICT) رشد چشمگیری داشته‌اند، مخصوصاً رشد فزاینده استفاده از اینترنت در جامعه امروز و وجود سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی متنوع و برنامه‌های مبتنی بر وب در حوزه سلامت و بهداشت با محتوای نامشخص که استفاده از آن‌ها در دسترسی به اطلاعات مربوط به سلامت و بهبود کیفیت با هزینه‌ای مناسب تأثیرگذار و قابل توجه می‌باشد. از طرفی دیگر با توجه به اهمیت دانش سلامت و نقش کلیدی آن در کنترل بیماری مولتیپل اسکلروزیس و همچنین در کاهش هزینه‌های درمان در طرح تحول نظام سلامت، می‌توان مسیرهای جدیدی را برای ارتقای دانش و سواد سلامت بیماران پیمود. در این پژوهش مداخله آموزشی برنامه‌های سلامت (شبکه مجازی تلفن همراه و ایمیل) یکی از مسیرهایی است که می‌تواند بیماران را در جهت دستیابی به سلامت بیشتر و بهتر هدایت کند. هدف از این پژوهش اثربخشی برنامه‌های آموزش مبتنی بر سلامت همراه و منابع تحت وب در ارتقای سواد سلامت و کیفیت زندگی و رضایت بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون می‌باشد. جامعه آماری را کل بیماران مراجعه‌کننده به درمانگاه تخصصی ام‌اس بیمارستان شفا در شهر کرمان تشکیل می‌دهند که در نهایت تعداد ۷۲ نفر از بیماران، به دو گروه کنترل (۲۴ نفر) و آزمایش (۴۸ نفر) تقسیم می‌شوند و گروه آزمایش به‌طور تصادفی دو گروه ۲۴ نفری را تشکیل می‌دهد که به هر کدام از این دو گروه آزمایش، برنامه آموزشی از طریق برنامه سلامت همراه و ایمیل حاوی منابع اطلاعاتی داده می‌شود.

یافته‌ها: قبل از مداخله تفاوت معناداری بین دو گروه آزمون و کنترل از نظر سواد سلامت و کیفیت زندگی مشاهده نشد ($p < 0.05$)؛ اما بلافاصله و دو ماه بعد از مداخله آموزشی، میانگین نمره سواد سلامت و کیفیت زندگی گروه آزمون افزایش معناداری داشت و بین دو گروه آزمون و کنترل تفاوت معناداری به دست آمد ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد مداخله آموزشی مبتنی بر استراتژی‌های برنامه‌های سلامت همراه و منابع مبتنی بر وب، در ارتقای سواد سلامت و کیفیت زندگی مؤثر واقع شد. از آنجاکه در مطالعه حاضر، آموزش از طرق اینترنت و شبکه‌های اجتماعی صورت گرفت، به نظر می‌رسد این نوع آموزش با به‌کارگیری راهبردهای سلامت همراه در بیمارانی که جویای کنترل و بهبودی در روند درمان بیماری خود هستند، می‌تواند اثربخش باشد.

کلمات کلیدی: سلامت همراه، مبتنی بر وب، گوشی هوشمند، سواد سلامت، رضایت، بیماران مولتیپل اسکلروزیس، کیفیت زندگی